

СТАНОВИЩЕ

от проф. Евгения Борисова Димитрова, дп

Относно:

Дисертационен труд на

Таня Груева-Панчева

представен за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“

*по научна специалност Теория и методика на физическото възпитание и спортната
тренировка (вкл. методика на ЛФК)*

**на тема: „Проучване ефекта от ранно включване на упражнения от затворена
кинетична верига след реконструкция на предна кръстна връзка“**

Разкъсването на предна кръстна връзка на коляното е една от най-често срещаните травми на коляното. През последните години хирургичното лечение и следоперативното възстановяване са се променили значително. Няма ясно изградена методика за кинезитерапия при тези увреди. В този смисъл считам, че темата е актуална и социално-значима.

ПО СТРУКТУРАТА

Дисертационният труд е добре структуриран. Включва увод, литературен обзор, работна хипотеза, цел и задачи на дисертационния труд, контингент на изследването и организация, функционална диагностика и методика на изследване, методика на кинезитерапия, резултати и анализ, изводи и препоръки, литература (общо 222 страници, 57 графики, 31 таблици и 42 фигури) и 14 страници приложения. Библиографският списък е от 136 заглавия, от които 23 на кирилица и 112 на латиница и 1 уебсайт.

ПО ЛИТЕРАТУРНИЯ ОБЗОР

Обзорът е достатъчно обхванат, цитирани са класически и съвременни автори по темата. Направен е задълбочено, аналитично и критично. Над 40% от източниците са от последните 10 години. Показва научната осведоменост и компетентност на докторантката по проблема. Обобщението, относно нерешените проблеми при функционалното възстановяване след реконструкция на предна кръстна връзка, търсенето на най-подходящите терапевтични упражнения, кога и как да се започне с тях, как да прогресират, кой е най-добрия начин да се комбинират, за да се постигне

най-добър функционален ефект, мотивират докторантката към разработване на дисертационния труд.

ПО СОБСТВЕНИТЕ ПРОУЧВАНИЯ

На базата на проучването на литературните източници е уточнена **работна хипотеза**, подлежаща на статистическа проверка. **Целта и задачите на изследването** са правилно формулирани. Те дават възможност да се акцентира на приносните моменти на дисертационния труд.

Контингентът на изследването обхваща 40 пациенти, предимно мъже, на възраст между 17-44 години, занимаващи се със спортна дейност, разпределени в две групи – експериментална (19 болни) и контролна (21болни). Направена е подробна характеристика на контингента с подходящо онагледяване.

Методиката на изследването е богата и разнообразна. Тя включва: ъглометрия; сантиметрия; мануално мускулно тестиране; ниво на болката; 3 теста за лигаментарна нестабилност; 5 динамични теста за ниво комплексната колянна функция с въпросник на Lysholm и приложение на стабилографска методика. Използвани са подходящи методи за статистическа обработка на резултатите.

Методика на кинезитерапия е описана компетентно и точно. При ЕГ е приложена „ускорена възстановителна програма” в 6 фази, включваща ранно приложение на проприоцептивни упражнения от затворена кинетична верига. При КГ е приложена методика също диференцирана в 6 фази, но при нея липсва обременяване и упражнения за проприорецепция в първите 30-45 следоперационни дни.

Резултатите и анализът към тях са детайлно изложени, анализирани и добре онагледени. Докторантката обсъжда последователно времевите промени на всеки един от проведените функционални тестове. Направено е подходящо обобщение и дискусии относно по-добрата ефективност от ранното включване на проприоцептивни упражнения от затворена кинетична верига върху оперираните.

ПО ИЗВОДИТЕ И ПРЕПОРЪКИТЕ

От работата са изведени 6 извода, голяма част от които са с научно-приложен характер и биха били ценни за кинезитерапевтичната практика. Направени са и три препоръки, за своевременното включване на проприоцептивните упражнения в процедурите по кинезитерапия след реконструкция на ПКВ и приложение на подходящ набор от статични и динамични функционални тестове съвместно с останалите методи

на функционална диагностика при колянна нестабилност, за по-пълна и цялостна оценка на стабилността на долния крайник

ПРИНОСИ

Научните приноси на дисертационния труд могат да бъдат диференцирани в две основни групи:

А. Приноси с научен характер

- Разработен е алгоритъм за функционално изследване на пациенти след реконструкция на предна кръстна връзка.

В. Приноси с научно-приложен характер

- Апробирана и приложена на практика е кинезитерапевтична програма, включваща ранно приложение на проприоцептивни упражнения от затворена кинетична верига при пациенти след реконструкция на предна кръстна връзка, която обогатява теорията и практиката на кинезитерапията.

- Публикувани са резултати от изследвания, анализът на които потвърждава положителния ефект на кинезитерапията за функционалното възстановяване на травмираните.

- Въведена е стабилнографията за установяване на статичното постурално равновесие при пациенти след операция на предна кръстна връзка.

Авторефератът добре отразява същността на дисертационния труд.

Представен е и списък от 3 публикации по темата.

В ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Считам, че представеният дисертационен труд на тема: „ПРОУЧВАНЕ ЕФЕКТА ОТ РАННО ВКЛЮЧВАНЕ НА УПРАЖНЕНИЯ ОТ ЗАТВОРЕНА КИНЕТИЧНА ВЕРИГА СЛЕД РЕКОНСТРУКЦИЯ НА ПРЕДНА КРЪСТНА ВРЪЗКА” има достатъчни научно-практически приноси и предлагам на членовете на Уважаемото Научно жури Таня Груева-Панчева да бъде удостоена с научната степен “Доктор”, по научната специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. МЛФ)”, професионално направление 7.4. Обществено здраве.

15.01.2015 г.

Рецензент:

проф. Евгения Димитрова, дн